

## **Zápis k jednání PS (16. 7. 2020)**

**Seznam přítomných:** Amort Václav (KZPS), Jaromír Franta (KZPS), Dvořák Filip (HK ČR), Koželouh Jiří (Zelený kruh), Máca Vojtěch (COŽP UK), Minařík Lukáš (MŽP), Neděla René (MPO), Nováková Ludmila (UK), Pavlas Luboš (SP ČR), Polanecký Karel (Zelený kruh), Pöpperl Jiří (KVK), Smejkal Tomáš (MPO), Špidla Vladimír (MPSV), Šteffl Libor (ČEPS), Unucka Jakub (MSK), Zámyslický Pavel (MŽP), Rovenský Jan (GP CZ), Bursík Martin (Komora OZE), Rožnovský Rostislav (MSK), Vnouček Svatopluk (ČEPS).

**PZ (MPŽ)** přednesl úvod. Proběhla UK v Prunéřově, bylo odhlasováno kritérium emisní intenzity. Cílem dnešního jednání je prodiskutovat nové modelové výstupy (zpracované ze strany ČEPS), které by měly ukázat situaci pro stav bez dozděrování. Dále by měla proběhnout diskuse nad návaznými kroky. Stručné představení východisek proběhlého modelování.

**LŠ (ČEPS)** odprezentoval modelové výstupy. Dílčím způsobem změněna logika přístupu, ze šesti scénářů na dva scénáře (BAU a „progresivní útlum uhlí“). U scénáře „progresivní útlum uhlí“ je modelován útlum pro roky 2030, 2035, 2040, 2045 a 2050. Pro modelování byla použita spotřeba dle ČEPS (mimo jiné s ohledem na kritiku, že spotřeba elektřiny dle MPO je příliš nízká). Vývoj uhelných zdrojů (dle BAU) byl aktualizován na základě dotazníkového šetření (do roku 2040), následně dílčí úprava ČEPS. ČEPS prezentoval výsledky simulace. Rozdělen dovoz, který je nad technické možnosti přenosové soustavy (aktuálně se pohybuje cca na úrovni 20 TWh). Spočteno s ohledem na indikátor EENS (nedodaná energie) a LOLE (hodiny, kdy není soulad poptávky po elektřině s nabídkou). Emise CO<sub>2</sub> spíše pouze demonstrativní. Rok 2050 je problematický jak v BAU, tak ve scénáři „progresivní útlum uhlí“, pro „progresivní útlum uhlí“ jsou problematické i roky 2030, 2035. Zdůrazněno, že nebyly uvažovány systémové služby (ca další 5-8 TWh).

**RN (MPO)** doplnil, že „progresivní scénář“ je de facto šest scénářů. Rozvoj malého KVET dle Vnitrostátního plánu.

**KP (Zelený kruh)** uvedl, že mu není zcela jasné, jak se změnilo zadání. O útlumu uhlí se již diskutovalo, je patrné, že bez nahrazení novými zdroji soustava provozovatelná nebude. Dotaz na to, jaké jsou další kroky?

**PZ (MŽP)** zdůraznil, že toto zadání vyplynulo z jednání UK, respektive z rozhodnutí předsedů.

**RN (MPO)** doplnil, že byla kritika na bilanční „dozděrování“ zejména zemním plynem.

**VŠ (MPSV)** považuje za vhodné, že toto modelování bylo provedeno, protože to ukazuje, že bez dalších kroků je směřování energetiky velmi problematické. Je nutné vyjasnit, jaká je návaznost na celkové nastavení energetické koncepce politiky. Dotaz na zemní plyn (vysvětleno) a akumulaci (příliš nízká). PS by měla dostat detailnější podklady k rozvoji jaderné energetiky.

**LŠ (ČEPS)** vysvětlil, že potřeba akumulace odvozena spíše zjednodušenou úvahou ve vztahu k instalované fotovoltaike (pokrývá cca 10 % FVE).

**JZ (PSP)** kvituje přípravu dvou scénářů. „Progresivní scénář“ objektivně nevede k zajištění provozuschopnosti ES ČR. Problematické i hledisko dovozů (podobně mohou uvažovat i ostatní země). Z jakých zemí ČR elektřinu doveze, a to ještě nemluvíme o indikovaném nedostatku. „Progresivní scénář“ tedy nevede k zajištění bezpečnosti a soběstačnosti ČR. Na

vybudování akumulace na pokrytí poptávky ČR by bylo potřeba cca 250 mld. Kč. Návrh na přizvání vládního zmocněnce pro jadernou energetiku. Jaderná energetika není zmiňována v Zelené dohodě ani v taxonomii atd. Otázka, jestli je tedy účelné uměle/administrativně utlumovat uhelné elektrárny?

**LP (SP ČR)** nevnímá, co je na tomto postupu špatně. Zatím jsme si zmapovali současné výhledy provozovatelů a nyní můžeme v dalším kroku diskutovat, jak uhelné zdroje nahradíme a za jakých podmínek. Máme tedy BAU a nyní můžeme diskutovat „dozdrojování“. Mohlo být rychleji v čase. Také je otázka, jak se vypořádat s chybějícími podpůrnými službami (nejedná se o malé objemy). Také si musíme uvědomit, že rozvoje JE je velmi optimistický (i kdyby byl blok spuštěn v roce 2036, tak nebude vyrábět hned 100 % energie). Otázka na teplárenství – nutné vyjasnit.

**LŠ (ČEPS)** doplnil, že scénáře jsou zpracovány z hlediska elektroenergetiky.

**RN (MPO)** uvedl, že „malý“ KVET vychází z Vnitrostátního plánu.

**TS (MPO)** poskytl bližší informace k teplárenství. ČEPS nemůže detailně analyzovat teplárenství.

**FH (ČVUT)** uvedl, že představené výstupy považuje za účelné. Jsou kvantifikované nedostatky a poskytuje to poměrně ucelený obrázek. K bateriím nejedná se o sezónní akumulaci. Také otázka role vodíku, to souvisí s využitím technologie CCS. V BAU chybí návaznost na rozvoj JE. Historické odstavování uhelných bloků v DE (v čase exponenciální), může to fungovat?

**JR (Zelený kruh)** zdůraznil, že je dobré znát krajní podmínky. Nyní se musíme začít bavit o tom, jak „mezeru“ naplníme. Návrh k návratu 6 scénářů – ne v této podobě, ale i s ohledem na čas, je nutné přistoupit k nějaké jedné modifikaci. Dotaz na modelování ekonomiky, a to minimálně s ohledem na cenu povolenky. Proč když jsme u provozovatelů uhelných zdrojů brali očekávání provozovatelů, tak proč jsme nebrali očekávání provozovatelů sektoru OZE (výhled KOZE)? Proč nebyla použita spotřeba z NEKP?

**LŠ (ČEPS)** reagoval na dotaz k ekonomice. Vychází zejména z podkladů ze strany ENTSO-E. Emisní povolenka hraje spíše roli s ohledem na „switching“. ČEPS nemůže modelovat rozvoj nových zdrojů ve všech zemích EU, je využíváno podkladů ze strany provozovatelů ostatních ES.

**JR (Zelený kruh)** uvedl, že model nebere v potaz, jestli se provozovatelům zdrojů provoz vyplatí.

**RN (MPO)** zdůraznil, že na jednání předsedů UK bylo domluveno, že budou využity strategické materiály.

**TS (MPO)** použití vyšší spotřeby na základě ČEPS reaguje na připomínky PS.

**JR (Zelený kruh)** na UK bylo domluveno, že se použijí strategické materiály, takže by měla být použita i spotřeba z Vnitrostátního plánu.

**FH (ČVUT)** zdůraznil, že v modelu vlastně nejsou zohledněny zálohy, takže se zohledněním záloh by vycházelo ještě hůře.

**Zástupce (MSK)** výkon tepláren uvedený v ČEPS neodpovídá ani výkonu tepláren v MSK. Není úplně přijatelné, že se UK nebude detailněji zabývat teplárenstvím. MSK již na UK

indikoval, že mají vlastní plán modernizace teplárenství. Teplárenství je nutné řešit již nyní, období po roce 2030 již není relevantní.

**JK (Zelený kruh)** také považuje modelování za určitý okrajový scénář. Musíme však reflektovat nutnost představení nějakých výstupů UK do září 2020. Je nutné si nyní říct, jak dále budeme postupovat, protože pokud budeme mít pouze scénáře bez dozdrojování, tak je to nedostatečné. Je tedy nutné řešit scénáře náhrady. Otázka postupného útlumu, na UK byla shoda, že se útlum má řešit kontinuálně. Jaký je tedy přístup ke stanovení postupného útlumu? Třetí pracovní skupina prosí o rozjezd práce na útlumové křivce.

**RN (MPO)** zdůraznil, že útlum uhlí už začal a že ekonomika provozu bude hrát velkou roli i s ohledem na zvyšování ceny povolenky.

**JF (KZPS)** vítá, že rozvoj OZE je použit dle Vnitrostátního plánu. Vnímá, že byla shoda na použití výhledu spotřeby dle ČEPS na úrovni PS. Scénář „Progresivní útlum“ vnímá jako nereálný. I BAU je diskutabilní, odkud bude elektřina dovozena? Připojuje se k požadavku na konkretizaci pokladů k JE. Podpůrné služby 5-7 TW (?) – to nebude možné ani dovést.

**TS (MPO)** rychlost útlumu bude muset být podmíněna rozvojem jádra, i u DE je nastaveno periodické přehodnocování.

**Dvořák (HK ČR)** vnímá představené vstupy jako v podstatě konsensuální. Zdůraznění aspektu soběstačnosti. Závěr, že útlum uhlí bude v podstatě samovolný, je také účelným závěrem. Není přece nutné, aby PS nutně navrhovala útlum za každou cenu. Pokud stát chce zasahovat do určitého odvětví, musí vyjasnit, jak bude vypadat náhrada a případně alokovat investiční prostředky (případně za využití JTF a ostatních finančních zdrojů). Navrhuje vzít toto jako základ a dopočítat zdroje na zemní plyn.

**RN (MPO)** zdůraznil, že existují pouze tři možnosti substituce: zemní plyn, OZE a energetická účinnost. Aktuálně je nutné připravit projekty k čerpání, po roce 2024 (po roce 2030) nebudou peněžní prostředky.

**MB (KOZE)** je překvapen, že zmizely scénáře KOZE. Je nutné si říct, jaký zdroj je nejlevnější? FVE a VtE. Potenciál rozvoje OZE v ČR je. Požaduje, aby se vrátila varianta OZE, mimo jiné s ohledem na dostupné zdroje financování (JTF, ModFond atd.). Doporučení nepoužívat názvy scénářů „BAU“ a „progresivní“ (nazvat nějak neutrálně) a vrátit do hry variantu OZE dle KOZE.

**RN (MPO)** i v BAU je poměrně velký rozvoj OZE a i EK kritizuje nedostatek rozvoje OZE ve vytápění a chlazení.

**JZ (PSP)** u VtE je potřebné počítat také s náklady a dopady (včetně nároků na použitý materiál). Nediví se, že KOZE zpochybňuje Vnitrostátní plán, který je relativně realistický. Cca 1,5 mil. domácností napojeno na centrální zásobování teplem – zmínka zákona o odpadech. Pokud budeme chtít uzavírat zdroje, tak musíme mluvit o kompenzacích (zatím je zmiňováno na UK ze strany pana Pustějovského). U akumulace je zvláštní, že je stejný výkon akumulace, ale odlišná výroba. JZ rozeslal cca 8 otázek (otázky na spotřebu atd. zodpovězeny), ale mimo jiné klíčová otázka, jaké by byly potřeby zdroje? Jak jsou přínosy s ohledem na snižování emisí. Bylo by možné odpovědět (4, 6, 7, 8)?

**JR (Zelený kruh)** citoval ze zápisu, dále rozpracovávat scénáře (mimo variantu 12). Citlivost na cenu emisní povolenky – prodiskutovat s ČEZ (může provést PS č. 2).

**VŠ (MPSV)** je nutné si připustit, že zajistit soběstačnost v rámci ČR není možné. Scénář bez intervence ukazuje, že je nutné vůbec podnikat kroky, aby se ES ČR nerozpadla. Navrhuje vzít si scénáře 2030, 2035 atd. a modelovat jejich zabezpečení. Je nutné zmobilizovat všechny zdroje, včetně kupříkladu energetické úspornosti v budovách.

**LP (SP ČR)** uvedl, že názvy scénářů nepovažuje za úplně důležité. BAU je sám o sobě kritický, a pokud se nic nestane, tak bude ČR v problémech. Je nutné si nyní vzít podkladové scénáře a provést jejich dozdělování. Vnímá, že soběstačnost ČR je možné zajistit.

**RN (MPO)** k určitému posunu došlo, nyní jsou dostupné finanční prostředky.

**SV (ČEPS)** vysvětlil, že model ČEPS využívá pan EU model.

**FD (HK ČR)** hledisko soběstačnosti brali jako klíčový předpoklad. Nejsou ochotni souhlasit se závěrem, že cílíme na významně importní soustavu.

**PZ (MŽP)** zdůraznil, že je otázka, jak definovat soběstačnost, jedná se nulový dovoz? Nebo se jedná o určitou hranici LOLE (kupříkladu 3-6 hodin/ročně)? Bohužel již nezbývá čas, se věnovat kritériu emisní intenzity a vstupu, který připravil Tomáš Smejkal.

**TS (MPO)** MPO/MŽP rozešle podklad k emisní intenzitě. Měla by se jí zabývat i PS č. 2, od které podnět vzešel.

**JR (Zelený kruh)** navrhoval v rámci PS č. 2, ale byl přehlasován. Pokusí se navrhnout znovu. Bylo by vhodné, kdyby se PS č. 1 obrátila na PS č. 2 formálně.

**PZ (MŽP)** další setkání PS v druhé polovině srpna. Už by měl být předložen k diskusi určitý koncept shrnující dosavadní výstupy PS, který by pak mohl být předložen UK.

**RN (MPO)** shrnul, jaké aktivity probíhají v oblasti teplotnosti.